

B.Com. (Gen.) & B.Com. (CA) (Three Year) DEGREE EXAMINATION,
MARCH/APRIL 2023.

End Semester Examination

First Semester

FUNDAMENTALS OF ACCOUNTING

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

PART — A

Answer any FIVE of the following.

(5 × 4 = 20 Marks)

1. Objectives of Accounting.
ఎకౌంటింగ్ ఉద్దేశ్యాలు.
2. Analytical Petty Cash Book.
విశ్లేషణాత్మక చిల్లర నగదు పుస్తకం.
3. Suspense Account.
అనామతు ఖాతా.
4. Debit Note and Credit Note.
డెబిట్ నోట్, క్రెడిట్ నోటు.
5. Need for Bank Reconciliation Statements.
బ్యాంకు నిల్వల సమన్వయ పట్టీ అవశ్యకత.
6. Revenue Expenses.
రాబడి ఖర్చులు.
7. Features of Trial Balance.
అంకణా లక్షణాలు.
8. Accounting Equation - Give three examples.
అకౌంటింగ్ సమీకరణం - ఉదాహరణలు మూడింటినిమ్ము.

Turn Over

Answer the following questions.

9. (a) What is Journal? Why is it known as book of original entry? Give the advantages of Journalising.
చిట్టా అనగానేమి? దానిని తొలి పద్దు పుస్తకం అని ఎందుకంటారు? చిట్టా వలన ప్రయోజనాలేవి?

Or

- (b) Journalise the following transactions.

2023

- Jan. 1 Commenced business with capital of ₹ 25,000
2 Deposited ₹ 15,000 in Union Bank of India.
5 Bought goods for ₹ 8,000
6 Bought goods from Murali ₹ 9,500
10 Sold goods to Kiran ₹ 15,000
12 Returned goods to Murali ₹ 1,500
15 Paid Murali ₹ 5,500
20 Bought furniture ₹ 3,000
21 Paid Rent ₹ 2,500
23 Received from Kiran ₹ 14,000

క్రింది వ్యవహారాలకు చిట్టా పద్దులను వ్రాయండి.

2023

- జనవరి 1 వ్యాపారాన్ని ₹ 25,000 ల మూలధనంతో ప్రారంభించబడినది.
2 యూనియన్ బ్యాంకులో డిపాజిటు చేసినది ₹ 15,000
5 సరుకులను ₹ 8,000 లకు కొన్నారు.
6 మురళి నుంచి కొన్న సరుకులు ₹ 9,500
10 కిరణ్ కు అమ్మిన సరుకులు ₹ 15,000
12 మురళికి వాపసు చేసిన సరుకులు ₹ 1,500
15 మురళికి చెల్లించినది ₹ 5,500
20 కొనుగోలు చేసిన ఫర్నిచరు ₹ 3,000
21 చెల్లించిన అద్దె ₹ 2,500
23 కిరణ్ నుండి వచ్చినది ₹ 14,000

10. (a) Enter the following transactions in subsidiary books:
2023

- Jan. 4 Purchased goods from Kishore for ₹ 10,000
(Trade discount 5%)
5 Sold goods to Kumar ₹ 20,000 (Trade discount 8%)
10 Bought furniture from furniture & Co. for ₹ 5,000
11 Bought goods from Dilip for ₹ 8,000
12 Sold goods to Naresh for ₹ 6,000
15 Returned goods to Kishore ₹ 2,500
16 Returned goods by Kumar ₹ 3,500
20 Bought goods from Dilip for ₹ 6,500
22 Returned goods to Dilip ₹ 2,000
25 Naresh returned goods for ₹ 1,500

క్రింది వ్యవహారాలను సహాయక చిట్టాలలో నమోదు చేయండి.

2023

- జనవరి 4 కిషోర్ నుండి కొన్న సరుకులు ₹ 10,000 (వర్తక డిస్కాంట్ 5%)
5 కుమార్కు అమ్మిన సరుకులు ₹ 20,000 (వర్తక డిస్కాంట్ 8%)
10 ఫర్నిచరు & కో నుండి కొన్న ఫర్నిచరు ₹ 5,000
11 దిలీప్ నుండి కొన్న సరుకులు ₹ 8,000
12 నరేష్కు అమ్మిన సరుకులు ₹ 6,000
15 కిషోర్కు వాపసు చేసిన సరుకులు ₹ 2,500
16 కుమార్కు వాపసు చేసిన సరుకులు ₹ 3,500
20 దిలీప్ నుండి కొన్న సరుకులు ₹ 6,500
22 దిలీప్కు వాపసు చేసిన సరుకులు ₹ 2,000
25 నరేష్ వాపసు చేసిన సరుకులు ₹ 1,500

(b) Enter the following transaction in a Three column cash book.
2023

- Jan. 1 Cash in hand ₹ 410 Balance at bank ₹ 8,920
2 Cash sales ₹ 4,500
3 Paid into bank ₹ 4,000
5 Purchased stationery ₹ 100
8 Paid Mahesh by cheque ₹ 280 and discount received ₹ 20
12 Gave a cheque for purchases ₹ 1,500
15 Drew for personal use ₹ 500
18 Received from Suresh, a cheque for ₹ 1970 in full settlement of account of ₹ 2,000
20 Drew from Bank ₹ 1,000
21 Paid wages ₹ 100
22 Paid Narayana by cheque ₹ 5,000 and discount received ₹ 100
23 Suresh cheque dishonoured and bank returned
25 Bank charges as per pass book ₹ 10

క్రింది వ్యవహారాలను మూడు వరుసల నగదు పుస్తకంలో నమోదు చేయండి.

2023

- జనవరి 1 చేతిలో నగదు ₹ 410 బ్యాంకులో నిల్వ ₹ 8,920
2 నగదు అమ్మకాలు ₹ 4,500
3 బ్యాంకులో వేసినది ₹ 4,000
5 స్టేషనరీ కొనుగోలు ₹ 100
8 చెక్కు ద్వారా మహేశ్ కు చెల్లించినది ₹ 280 వచ్చిన డిస్కాంటు ₹ 20
12 చెక్కు ద్వారా కొనుగోల్లు ₹ 1,500
15 సంతానికి తీసినది ₹ 500
18 సురేష్ నుండి ₹ 2,000 బాకీ పూర్తి పరిష్కారంగా వచ్చిన చెక్కు ₹ 1970
20 బ్యాంకు నుండి తీసినది ₹ 1,000
21 చెల్లించిన వేతనాలు ₹ 100
22 నారాయణకు చెక్కు ద్వారా చెల్లించినది ₹ 5,000 ; వచ్చిన డిస్కాంటు ₹ 100
23 సురేష్ యొక్క చెక్కు అనాదరణ అయి బ్యాంకు నుండి వాపసైనది
25 పాస్ పుస్తకం ప్రకారం బ్యాంకు ఖర్చులు ₹ 10

11. (a) From the following ledger balances prepare Trial Balance of Mr. Prasad.

	₹		₹
Purchases	21,750	Discount allowed	1,300
Wages	6,500	Salaries	2,000
Sales	35,000	Travelling expenses	400
Commission allowed	425	Carriage	275
Office expenses	105	Trade expenses	600
Interest	250	Building	5,000
Furniture	200	Debtors	4,250
Capital	13,000	Creditors	2,100
Cash in hand	9,045	Bank overdraft	2,000

క్రింది ఆవర్ణ నిల్వల నుండి Mr. ప్రసాద్ అంకణాను తయారు చేయండి.

	₹		₹
కొనుగోల్లు	21,750	ఇచ్చిన డిస్కౌంట్లు	1,300
వేతనాలు	6,500	జీతాలు	2,000
అమ్మకాలు	35,000	ప్రయాణ ఖర్చులు	400
ఇచ్చిన కమీషన్	425	రవాణా	275
ఆఫీసు ఖర్చులు	105	వర్తక ఖర్చులు	600
వడ్డీ	250	భవనాలు	5,000
ఫర్నిచరు	200	ఋణగ్రస్తులు	4,250
మూలధనం	13,000	ఋణదాతలు	2,100
చేతిలో నగదు	9,045	బ్యాంకు ఓవర్ డ్రాఫ్టు	2,000

Or

- (b) A trader failed to tally his trial balance and difference is transferred to suspense account. Later the following mistakes were noticed.
- General expenses ₹ 54 were posted to general ledger as ₹ 240.
 - A bill receivable from Purnima for ₹ 465 was passed through Bills payable book.
 - Legal expenses ₹ 357 paid to Bhanu were debited to his personal account.
 - Cash received from Rama ₹ 450 was debited to Ramana's account.
 - Sales book was overcast by ₹ 300.
 - A sale of ₹ 150 to Laxman was wrongly debited to Laxmi's account as ₹ 15.

Pass Journal entries to rectify the errors.

ఒక వ్యాపారి తన అంకణా సమానత చూపక పోయినందున ఆ తేడాను అనామతు ఖాతాకు మల్లించినారు. తరువాత క్రింది తప్పులను కనుగొన్నారు.

- (i) సాధారణ ఖర్చులు ₹ 54 సాధారణ ఆవర్ణంలో ₹ 240 గా నమోదయినది.
- (ii) పూర్వీను నుండి వసూలు బిల్లు ₹ 465 చెల్లింపు బిల్లుల పుస్తకంలో నమోదు అయింది.
- (iii) భానుకు చెల్లించిన లీగల్ ఖర్చులు ₹ 357 తన సొంత ఖాతాకు డెబిట్ చేసినారు.
- (iv) రామ్ నుండి వచ్చిన నగదు ₹ 450 రమణ ఖాతాకు డెబిట్ చేసినారు.
- (v) అమ్మకాల పుస్తకం ₹ 300 ఎక్కువగా కూడినారు.
- (vi) లక్ష్మణ్ కు అమ్మిన ₹ 150 లక్ష్మి ఖాతాలో ₹ 15 గా తప్పుగా డెబిట్ అయినది.

తప్పుల సవరణకు చిట్టా పద్ధతులను వ్రాయండి.

12. (a) Explain the reasons for showing difference in the balances of cash book and pass book.

నగదు పుస్తకం నిల్వకు, పాస్ పుస్తకం నిల్వకు మధ్యగల తేడాకు గల కారణాలను వివరించండి.

Or

- (b) From the following transactions prepare Bank Reconciliation statement.

- (i) Bank balance as per cash book ₹ 7,210.
- (ii) A cheque of ₹ 1,500 was issued but not encashed till the date of reconciliation.
- (iii) A cheque of ₹ 1,200 was deposited into bank but it was dishonoured and notice is not received before the date of reconciliation.
- (iv) Cheque worth ₹ 20,000 were deposited into bank out of which ₹ 15,000 were collected by bank.
- (v) Bank interest ₹ 210 was credited by the bank and bank charges ₹ 100 was debited by the bank by these are not recorded in Cash Book.

క్రింది వివరాల నుండి బ్యాంకు నిల్వల సమన్వయ పట్టిని తయారు చేయండి.

- (i) నగదు పుస్తకం ప్రకారం బ్యాంకు నిల్వ ₹ 7,210.
- (ii) ₹ 1,500ల చెక్కు జారీ చేయగా సమన్వయం తేదీలోగా అది చెల్లింపు కాలేదు.
- (iii) బ్యాంకులో డిపాజిటు చేసిన ₹ 1,200 చెక్కు అనాదరణ అయినది. దానికి సంబంధించిన సమాచారం సమన్వయ తేదీ తరువాత వచ్చినది.
- (iv) బ్యాంకులో డిపాజిట్ చేసిన ₹ 20,000 ల చెక్కులలో ₹ 15,000ల చెక్కులు మాత్రమే బ్యాంకు వసూలు చేసినది.
- (v) బ్యాంకు క్రెడిట్ చేసిన బ్యాంకు వడ్డీ ₹ 210 బ్యాంకు డెబిట్ చేసిన బ్యాంకు ఖర్చులు ₹ 100 నగదు పుస్తకంలో నమోదు కాలేదు.

13. (a) What are final accounts? What are the objectives and advantages of final accounts?

ముగింపు లెక్కలు అనగానేమి? ముగింపు లెక్కల ఉద్దేశ్యాలను, ప్రయోజనాలను తెల్పండి.

Or

- (b) From the following details of Viswanath, prepare final accounts for the year ended 31st Dec. 2022.

	₹		₹
Capital	1,00,000	Furniture	15,000
Cash in hand	1,200	Sales	2,00,000
Purchases	1,20,000	Bills Receivable	20,000
Bills payable	22,000	Rent, rates	10,000
Stock on 1.1.2022	35,000	Wages	16,000
Debtors	50,000	Reserve for bad debts	1,000
Creditors	24,000	Salaries	20,000
Plant and Machinery	60,000		

Adjustments:

- Stock on 31.12.2022 ₹ 40,000.
- Outstanding rent ₹ 2,000 wages ₹ 3,000, salaries ₹ 4,000.
- Provide depreciation on plant and machinery at 5% and furniture at 10%.
- Reserve for bad debts to be increased to 3%.

విశ్వనాథ్ యొక్క క్రింది వివరాల నుండి 31-12-2022 తో అంతమయ్యే సం॥కి ముగింపు లెక్కలను తయారు చేయండి.

	₹		₹
మూలధనం	1,00,000	ఫర్నిచరు	15,000
చేతిలో నగదు	1,200	అమ్మకాలు	2,00,000
కొనుగోళ్లు	1,20,000	వసూలు బిల్లులు	20,000
చెల్లింపు బిల్లులు	22,000	అద్దె రేట్లు	10,000
1.1.2022 న సరుకు నిల్వ	35,000	వేతనాలు	16,000
ఋణగ్రస్తులు	50,000	రాని బాకీల నిధి	1,000
ఋణదాతలు	24,000	జీతాలు	20,000
ప్లాంటు యంత్రాలు	60,000		

Turn Over

సర్దుబాటు :

- (i) 31.12.2022 న సరుకు నిల్వ ₹ 40,000.
 - (ii) చెల్లించ వలసిన అద్దె ₹ 2,000 వేతనాలు ₹ 3,000 జీతాలు ₹ 4,000.
 - (iii) ప్లాంటు యంత్రాలపై 5% ఫర్మీచరు పై 10% తరుగుదలను ఏర్పరచండి.
 - (iv) రాని బాకీల నిధిని 3% కి పెంచండి.
-

B.Com. (General & CA) (Three Year) DEGREE EXAMINATION,
MARCH/APRIL 2023

First Semester

Course1A – FUNDAMENTALS OF ACCOUNTING

(w.e.f. 2022 – 23)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 75

SECTION — A (25 marks)

Answer ALL questions.

I. Multiple choice questions:

(10 × 1 = 10)

1. According to which of the following accounting principles, the owners of business are considered as creditors?
 - (a) Money Measurement
 - (b) Cost
 - (c) Dual Aspect
 - (d) Separate legal entity
2. Drawing's falls under which account
 - (a) Personal account
 - (b) Real account
 - (c) Nominal account
 - (d) None of these
3. Three column cash book _____.
 - (a) Trade discount allowed is recorded on the debit side of cash book
 - (b) Cash discount received is recorded on the credit side of the cash book
 - (c) Discount column are balanced
 - (d) All the above

Turn Over

4. Closing entries are recorded in
- (a) Cash book
 - (b) Ledger
 - (c) Journal proper
 - (d) Balance sheet
5. Trail balance is used to check the accuracy of
- (a) Balance sheet balances
 - (b) Ledger accounts balances
 - (c) Cash flow statement balances
 - (d) Income statement balances
6. Which one of the following is not a clerical error?
- (a) Error of omission
 - (b) Error of principle
 - (c) Error of commission
 - (d) Compensating error
7. In cash book, the favourable balance indicates
- (a) Credit balance
 - (b) Debit balance
 - (c) Bank overdraft
 - (d) Adjusted balance
8. Who is preparing the Bank Reconciliation statement?
- (a) Debtor
 - (b) Creditor
 - (c) Account Holder
 - (d) Bank
9. The goal of final accounts is to determine
- (a) Capital
 - (b) The value of assets
 - (c) Profit or loss
 - (d) Profit and loss and financial position

10. Which is an example of fictitious assets?

(a) Buildings	(b) Bill receivable
(c) Cash	(d) Preliminary expenses

II. Answer ALL questions. (Fill in the blanks)

(5 × 1 = 5)

11. A Goodwill an _____ Asset.

12. Recording business transactions in a set of books is known as _____.

13. Withdrawal of cash or merchandise for personal use is called _____.

14. What is contra entry _____?

15. In cash book, the unfavourable balance indicates _____.

III. Answer ALL questions. (Short answer questions)

(5 × 2 = 10)

16. Types of Accounts.

17. Three column cash book.

18. Objectives of BSR.

19. Methods of Trail balance preparation.

20. Capital expenditure vs Revenue expenditure.

SECTION — B (50 marks)

Answer ALL questions one question from each unit.

(5 × 10 = 50)

21. (a) Explain various accounting concepts and conventions in detail.

Or

Turn Over

(b) Journalise the following transactions in the books of Prem Kumar

2019

June

- 1 Prem Kumar Commenced business with a capital of Rs. 2,00,000
- 5 Purchased plant and machinery for Rs. 50,000
- 8 Deposited Rs. 6,000 in syndicate bank
- 10 Cash received from Mohan Rs. 980, Discount allowed for him Rs. 20
- 12 Bought Rs. 20,000 worth of bonds from L & T Co. Ltd.
- 15 Sold goods to Rama Rao Rs. 3,000
- 19 Brought additional capital into business Rs. 22,000
- 23 Cash withdrawn from bank for personal use Rs. 1,000
- 25 Rent received in advance Rs. 25,000
- 30 Salary and rent paid by cheque Rs. 1,500

22. (a) What is petty cash book? Explain the method of preparing the analytical petty cashbook under imprest system.

Or

(b) Prepare proper subsidiary books.

2017

May

- 1 Purchased goods from Omkar Rs. 8,000
- 4 Sold goods to Mahesh Rs. 9,000
- 6 Returned good to Omkar Rs. 600
- 8 Giri bought goods from us Rs. 12,000
- 10 Goods returned from Mahesh Rs. 1,200
- 15 Furniture sold to Radha Rs. 22,000
- 18 Purchased goods from Pavan Rs. 10,000
(Trade discount 10%)
- 20 Goods sold to Ravi & Co for Rs. 12,500
- 22 Ravi & Co. returned goods Rs. 1,150
- 25 Cheque issued to Omkar Rs. 2,000
- 30 Bought machinery by cheque Rs. 21,000

23. (a) Explain the various types of errors in detail.

Or

- (b) From the following balances, prepare a trail balance statement as on 31.03.2018

	Rs.		Rs.
Share capital	30,00,000	Wages	72,000
Personal withdrawals	2,00,000	Employee salaries	4,28,000
Goodwill	60,000	Return inwards	20,000
Purchases	3,20,000	Prepaid income tax	17,000
Sales	6,40,000	Rent outstanding	50,000
Advance for purchase of plant	60,000	Rent outwards	10,000
General reserve	1,50,000	Debtors	90,000
Provision for doubtful debts	15,000	Creditors	1,30,000
		Buildings	27,28,000

24. (a) What is bank reconciliation statement? Explain the various reasons for preparation of bank reconciliation statement.

Or

- (b) From the following transactions prepare bank reconciliation statement.

- Overdraft balance as per cash book Rs. 2,000.
- Cheques issued for Rs. 35,000 out of which payment was made for only on Rs. 28,000 cheques.
- Rs. 20,000 cheques sent for collection among that Rs. 2,000 cheque was not realised upto reconciliation data.
- Bank charges Rs. 200 only recorded in pass book.
- Interest on Investment Rs. 350 collected by the bank, only entered in cashbook.
- Pass book payments side was undercast by Rs. 300
- Cash book receipts side was overcast by Rs. 100

25. (a) List different types of adjusting entries.

Or

- (b) The following balances taken from the ledgers of Kishore on 31st March, 2017. Prepare the trading and profit and loss account for the year ending 31st March 2017 and the balance sheet on that date.

Particulars	Amount	Particulars	Amount
Sundry creditors	19,000	Bad debts	100
Buildings	15,000	Loan from Ram	2,500
Income Tax	1,025	Sundry debtors	9,500
Loose Tools	1,000	Investments	6,500
Cash at bank	16,200	Bad debts reserve	1,600
Sundry expenses	1,990	Rent and rates	850
Bank interest (credit)	75	Furniture	3,000
Purchases	1,57,000	Stock (1.4.2016)	27,350
Wages	10,000	Capital	47,390
Carriage Inwards	1,120	Discount Allowed	630
Sales	1,85,000	Discount Received	535
Motor van	12,500	Drawings	2,000
Cash in hand	335	Bills payable	10,000

Adjustments:

- Write off further Rs. 300 as bad debts and create a provision for bad debts at 20% on debtors.
- On 31.3.2017 stock was valued at Rs. 15,000 and loose tools were valued at Rs. 800.
- Write off 5% for depreciation on buildings and 40% on motor van.
- Provide for interest at 12% p.a. due on loan taken on 1.6.2016.

B.B.A. (Three Year) DEGREE EXAMINATION, MARCH/APRIL 2023.

End Semester Examination

First Semester

MANAGERIAL ECONOMICS

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

PART — A

Answer any FIVE of the following.

(5 × 4 = 20 Marks)

1. Concept of Managerial Economics.
2. Cross Elasticity of Demand.
3. Shift in supply curve.
4. Production Function.
5. Diseconomies of Scale.
6. Oligopoly.
7. Circular Flow of Income.
8. Perfect competition.

PART — B

Answer the following questions.

(5 × 10 = 50 Marks)

9. (a) Define 'Managerial Economics'. Explain in detail about Nature and scope of Managerial Economics.

Or

- (b) Explain the need for the study of Micro and Macro Economics in the present day Economic Environment.

10. (a) Elucidate about Theory of Demand with its exceptions.

Or

- (b) What is meant by Elasticity of Demand? Outline the factors which are affecting elasticity of demand.

Turn Over

11. (a) Describe in brief about Law of Diminishing Marginal Utility.

Or

(b) What are the various issues involved in Law of supply.

12. (a) What do you understand by Law of Returns to scale? Explain with examples.

Or

(b) Define 'Monopoly'. Examine the characteristics of monopoly.

13. (a) Define 'National Income'. What methods are available to calculate National Income?

Or

(b) Explain the functioning of NITI AYOOG.

20C1402A

B.B.A. DEGREE EXAMINATION, MARCH/APRIL 2023

First Semester
MANAGERIAL ECONOMICS

Time : 3 Hours

Max. Marks : 75

SECTION — A (25 Marks)

Answer ALL questions.

I. Fill in the blanks:

(5 × 1 = 5)

1. Division of Labour increases _____.
2. Second Factor of production is _____.
3. When price increases demand _____.
4. Net _____ product.
5. Expenditure decreases when production is _____.

II. Multiple choice questions.

(10 × 1 = 10)

6. Consumer is a king in :
(a) Monopoly
(b) Perfect competition
(c) Oligopoly
(d) Government sector
7. Giffen's paradox is an exemption to:
(a) Law of demand
(b) Law of Marginal utility
(c) Economics of scale
(d) Large scale production
8. G.N.P. stands for:
(a) Ground Natural Policy
(b) Gross National Product
(c) Gross Natural Product
(d) Gross Nutrition Product
9. Competition plays a vital role in:
(a) Perfect competition
(b) Monopolistic competition
(c) Oligopoly
(d) Large scale Industry

Turn Over

10. Factors of production are:
- (a) One (b) Four
(c) Three (d) Two
11. Under perfect competition, price is determined by the interaction of total demand and _____.
- (a) Total supply (b) Total cost
(c) Total utility (d) Total production
12. Distinction between private sector and public sector is determined on the basis of
- (a) Economic system (b) Motive
(c) Principle of pricing (d) All of the above
13. The management of the _____ form of business organization is totalitarian in nature.
- (a) Cooperative (b) Partnership
(c) Individual proprietorship (d) All of the above
14. Under perfect competition, price is determined by the interaction of total demand and _____.
- (a) Total supply (b) Total cost
(c) Total utility (d) Total production
15. A Joint Stock Company is managed by the Board of Directors elected by _____.
- (a) Top management (b) Shareholders
(c) Employees of company (d) None of the above

III. Write short notes on the following:

(5 × 2 = 10)

16. Scope of Managerial Economics.
17. Cross Elasticity of Demand.
18. Longrun cost.
19. N.N.P.
20. Explicit cost.

SECTION — B (50 Marks)

(5 × 10 = 50)

Answer ALL questions.

21. (a) Define 'Managerial Economics'. Outline the basic principles of Managerial Economics.

Or

- (b) Explain in detail about opportunity cost principle and increment cost principle.

22. (a) Critically examine theory of demand with its exceptions.

Or

- (b) What is meant by elasticity of demand? Discuss about income elasticity of demand with examples.

23. (a) Describe in detail about law of equi marginal utility.

Or

- (b) Elucidate about law of supply and shift in supply curve.

24. (a) What do you understand by economies and diseconomies of scale? Explain with relevant examples.

Or

- (b) Define 'Monopoly'. What are its features?

25. (a) Explain the methods of calculating National Income in India.

Or

- (b) Write briefly about theory of Income and Employment.

B.A./B.Com./B.Sc./B.B.A./B.C.A. (Three Year) DEGREE EXAMINATION,
MAY 2022.

End Semester Examination

First Semester

HINDI PROSE
(w.e.f. 2020-2021)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

PART — A

निम्नलिखित में से किन्हीं पाँच प्रश्नों का उत्तर दीजिए।

(5 × 4 = 20)

1. साहित्य और विज्ञान विषय पर एक छोटा सा लेख लिखिए।
2. “वीरता किसे कहते हैं? लेखक का सच्ची वीरता से क्या अभिप्राय है?” झूठी वीरता और सच्ची वीरता में क्या अंतर है?
3. मित्र बनाते समय किन-किन बातों का ध्यान रखना चाहिए।
4. भारतीय इतिहास में आदर्श मित्रता के कुछ उदाहरण दीजिए।
5. “मुलिधन” कहानी की विशेषताएँ बताइए।
6. “उसने कहा था” कहानी का उद्देश्य क्या है?
7. “अरुण” का चरित्र-चित्रण पर प्रकाश डालिए।
8. “वचन” की परिभाषा देकर कुछ उदाहरण दीजिए।

PART — B

निम्नलिखित सभी प्रश्नों का उत्तर दीजिए।

(5 × 10 = 50)

9. “मित्रता” पाठ का सारांश लिखिए।
(या)
10. “सच्ची वीरता” पाठ का सारांश लिखिए।
11. साहित्य किसे कहते हैं? इसका शास्त्र से क्या संबंध है?
(या)
12. “सत्संगति” के महत्व पर अपने विचार प्रकट कीजिए।

Turn Over

13. “उसने कहा था” पाठ का सारांश लिखिए।

(या)

14. “पुरस्कार” कहानी में चित्रित प्रेम और युद्ध की दृष्टि का चित्रण कीजिए।

15. नगर निगम अधिकारी के नाम पर एक शिकायती पत्र लिखिए।

(या)

16. बिहार यात्रा का वर्णन करते हुए अपनी माताजी के नाम पर पत्र लिखिए।

17. (a) अध्यापक पाठ पढ़ाता है। (लिंग बदलकर लिखिए।)

(b) घोड़ा मैदान में दौड़ रहा है। (वचन बदलकर लिखिए।)

(c) गीता गीत गाती है। (वाच्य बदलकर लिखिए।)

(d) उषा क्रिकेट खेलती है। (वाच्य बदलकर लिखिए।)

(e) मैं पुस्तक पढ़ रहा हूँ। (शुद्ध कीजिए।)

(या)

18. कार्यालयीन अंग्रेजी शब्दों को हिंदी में लिखिए।

(a) Order

(b) Duly

(c) Chief Justice

(d) Circular

(e) Forward

20C1103

B.A./B.Sc./B.Com. (THREE YEAR) DEGREE EXAMINATION,

MAY 2022.

End Semester Examination

First Semester

(Regular/Supplementary)

Part I - B : Urdu (Second Language)

Paper I – URDU POETRY

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

PART - A

Answer any FIVE of the following questions :

(5 × 4 = 20 Marks)

۱۔ حسب ذیل شعر کی تشریح کیجئے :

غیرتِ یوسف ہے یہ وقتِ عزیز
میرِ اس کورائیاں کھوتا ہے کیا

۲۔ درج ذیل شعر کی تشریح کیجئے :

دنیا عجب بازار ہے کچھ جنس یاں کی ساتھ لے
نیکی کا بدلہ نیک ہے بد سے بدی کی بات لے

Turn Over.

۳۔ حسب ذیل شعر کی تشریح کیجئے :

جان دی دی ہوئی اُسی کی تھی
حق تو یہ ہے کہ حق ادا نہ ہوا

۴۔ داغ کی شاعرانہ عزمت پر نوٹ لکھئے۔

۵۔ جگر مراد آبادی کی شاعری پر روشنی ڈالئے۔

۶۔ فیض کے حالات زندگی پر مختصر نوٹ لکھئے۔

۷۔ ”نظیر کی شاعری عوامی شاعری ہے۔“ وضاحت کیجئے۔

۸۔ نظم ”عدلِ فاروقی“ کا مرکزی خیال بیان کیجئے۔

PART - B

Answer ALL the following questions :

(5 × 10 = 50 Marks)

۹۔ (a) میر تقی میر کی غزل ”راہِ دورِ عشق میں روتا ہے کیا“ پر سیر حاصل روشنی ڈالئے۔

یا

(b) نظیر اکبر آبادی کی نظم ”کل جگ“ کا خلاصہ اپنے الفاظ میں تفصیل سے لکھئے۔

۱۰۔ (a) بحیثیت غزل گو شاعر مرزا غالب کے مقام و مرتبہ پر تفصیل سے نوٹ لکھئے۔

یا

(b) شبلی نعمانی کی نظم ”عدلِ فاروقی“ سے ہمیں کیا سبق ملتا ہے؟ بیان کیجئے۔

۱۱۔ (a) مومن کی غزل ”وہ جو ہم میں تم میں قرار تھا تمہیں یاد ہو کہ نہ یاد ہو“ کا ماحصل بیان کیجئے۔

یا

(b) علامہ اقبال کی نظم ”چاند اور تارے“ کا خلاصہ آسان الفاظ میں تحریر کیجئے۔

۱۲۔ (a) بحیثیت شاعر داغ دہلوی کے اردو ادب میں مقام و مرتبہ روشنی ڈالئے۔

یا

(b) اکبر الہ آبادی کی نظم ”نصیحتِ اخلاقی“ سے ہمیں کیا نصیحت ملتی ہے؟ نوٹ لکھئے۔

۱۳۔ (a) جگر مراد آبادی کی غزل ”کوئی یہ کہہ دے گلشن گلشن“ کا لب اپنے الفاظ میں لکھئے۔

یا

(b) فیض احمد فیض کی نظم ”لوح و قلم“ کی ادبی اہمیت پر تفصیل سے روشنی ڈالئے۔

B.B.A. (Three Year) DEGREE EXAMINATION, MARCH/APRIL 2023.

End Semester Examination

First Semester

QUANTITATIVE METHODS FOR MANAGERS

Time : 3 Hours

Max. Marks : 75

SECTION — A

PART — I

(10 × 1 = 10 Marks)

1. The Scatter in a series of values about the average is called
 - (a) Central tendency
 - (b) Dispersion
 - (c) Skewness
 - (d) Symmetry
2. Mean deviation compacted from a set of data is always
 - (a) Negative
 - (b) Equal to standard deviation
 - (c) More than standard deviation
 - (d) Less than standard deviation
3. The sum of deviations taken away from the mean is _____.
 - (a) always equal '0'
 - (b) never equals to '0'
 - (c) sometimes equal to '0'
 - (d) none of the above
4. Find the median of the given series
2, 8, 4, 3, 4, 3, 11
 - (a) 4
 - (b) 8
 - (c) 2
 - (d) 1
5. If the mean and mode of some data are 4 and 10 respectively, its median will be
 - (a) 1.5
 - (b) 5.3
 - (c) 16
 - (d) 6
6. Which of the following statement is true about the arithmetic mean of two regression coefficients
 - (a) it is less than correlation coefficient
 - (b) it is equal to the correlation coefficient
 - (c) it is greater than or equal to the correlation coefficient
 - (d) it is greater than the correlation coefficient

Turn Over

7. Which of the following is true about the regression line _____.
- a regression line is also known as the line of average relation ship
 - a regression line is also known as the estimating equation
 - a regression lines is also known as the prediction equation
 - none of the above
8. If $A = \{0, 1, 2, 4\}$, $B = \{1, 3, 5\}$ then $(A - B) \times (A \cap B)$ _____.
- $\{(0, 1), (2, 1), (4, 1)\}$
 - $\{(0, 1), (2, 1), (3, 1)\}$
 - $\{(1, 1), (2, 1), (4, 1)\}$
 - None of the above
9. 20 teachers of a school either teach mathematics or physics. 12 of them teach mathematics while 4 of them teach both subjects. Then the number of teacher teaching physics only
- 16
 - 12
 - 08
 - None of the above
10. Let $A = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10\}$ then the number of subsets A containing exactly two element is
- 20
 - 40
 - 45
 - 90

PART — II

(5 × 1 = 5 Marks)

11. If the values of two variables move in the same direction then the correlation is _____.
12. The mean proportion between 4 and 16 _____.
13. If A is a square matrix s.t. $A^2 = A$ then $(1 - A)^3 + A$ is equal to _____.
14. If A and B are two matrices of order $3 \times m$ and $3 \times n$ respectively and $m = n$ then the order of matrix $(5A - 2B)$ is _____.
15. Power set of Empty (or) Null set has exactly _____ subset.

PART — III

(5 × 2 = 10 Marks)

Answer ALL questions.

16. Describe statistical system in India.
17. Explain Spearman's Rank Correlation.
18. State the elementary facts of the algebra of sets.

19. Explain the operations on matrices with suitable example.
20. Construct a 3×2 matrix whose elements are given by $a_{ij} = \frac{1}{2}|i - 3j|$.

SECTION — B

Answer ALL following questions

(5 × 10 = 50 Marks)

Each question carries 10 marks

21. (a) Explain the importance of statistics. Explain the methods of collecting primary data.

Or

- (b) Draw the histogram and frequency polygon of the following frequency distribution:

Age group :	14-15	16-17	18-20	21-24	25-29	30-34	35-39
No. of wage earners :	120	140	150	110	110	100	90

22. (a) Calculate Q_2 and P_{50} from the following data :

Age :	more than (>) 10	>20	> 30	> 40	> 50	> 60	70-80
Frequency :	148	124	109	71	30	30	01

Or

- (b) Calculate coefficient of variation from the following data and comment

Breaking strength :	44-46	46-48	48-50	50-52	52-54
No. of pieces :	3	24	27	21	5

23. (a) A researcher while calculating the coefficient between two variables x and y for 25 pairs of observations obtained the following constants: $\sum x = 125$, $\sum x^2 = 650$, $\sum y = 100$, $\sum y^2 = 460$, $\sum xy = 508$. It was however later discovered at the time of checking that he had copied down two pairs as (6, 14) and (8, 6) while the correct pairs were (8, 12) and (6, 8). Obtain the correct value of the correlation coefficient. Also find the probable error.

Or

- (b) Calculate the two regression lines from the following data :

X :	45	55	56	58	60	65	68	70	75
Y :	56	50	48	60	62	64	66	70	74

24. (a) State DeMorgan's laws. Given $\mu = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12\}$, $A = \{2, 4, 6, 8, 10, 12\}$ and $B = \{3, 6, 9, 12\}$ verify DeMorgan's laws.

Or

- (b) (i) In a certain class 12 students study Mathematics (M), 16 study Chemistry (C) and 21 study Physics (P). Five study M and C. Eight study M and P and 12 study P and C. Three study all the three subjects. How many students are there in the class who study either M or P or C?
- (ii) Which term of G.P. 5, 10, 20, 40.... is 5120?

25. (a) If $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 3 & -2 & 1 \\ -4 & 2 & 1 \end{bmatrix}$, show that $A^3 - 23A - 40I = 0$

Or

- (b) Find the inverse of $A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 2 \end{bmatrix}$
-

20C1102

B.A./B.Com/B.Sc. (Three Year) (CBCS) DEGREE EXAMINATION,
MAY 2022.

End Semester Examination

First Semester

Telugu

GENERAL TELUGU

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

పార్ట్ ఎ - (20 మార్కులు)

(1 × 8 = 8)

1. ఈ క్రింది పద్యాలలో ఒక దానికి ప్రతిపదార్థ, తాత్పర్యము రాయండి :

(a) బహుధనధాన్య సంగ్రహము బాణశరాసనయోధవీరసం

గ్రహము నిరంతరాంతరుదకంబులు ఘాతరసేంద్రనాఘనం

గ్రహము ననేక యంత్రములు యగ్గి యసాధ్యము లై ద్విషద్యయా

వహు లగచుండ నొప్పునె భవత్పురిరక్ష్యములైన దుర్గములే

(b) భీమాటోపభుజ ప్రతాప మహిమన్ భీమాచలం జెత్తిను

త్రామాదృష్ట్యదిగిళ సైన్యముల సంగ్రామంబులో నోర్చి యు

ద్దామప్రాధి యెలంగుచుండెను కళాధామండ నాముందటన్

రామున్ గీముని యెప్ప గిప్ప నగరా రాకేందుబింబాననా

(1 × 3 = 3)

2. ఈ క్రింది పద్యాలలో ఒక దానిని పాదభంగము లేకుండా పూరించండి.

(a) పదలక బుద్ధి నింద్రియ నిర్దితాత్ములన్.

(b) స్థూలసమున్నతాంగులు గణనాధుపాలికిన్.

Turn Over

(3 × 3 = 9)

3. ఈ క్రింది వానిలో మూడింటికి సందర్భసహిత వ్యాఖ్యలు రాయండి :

- (a) నన్ను బన్ను దక్షు బుట్టి తెచ్చెదన్.
- (b) కృతము దలంచి ప్రాణములు విడుతురనిన్.
- (c) చెప్పంగ వలయు ద్రగియెడు బుద్ధుల్.
- (d) బలుసాకు దినియైన బ్రదుకగగలము.
- (e) రాముడే రీతి లంకకు రాగలండు?

పార్ట్ బి - (50 మార్కులు)

(4 × 3 = 12)

4. ఈ క్రింది ప్రశ్నలలో నాల్గింటికి సంగ్రహంగా సమాధానాలు వ్రాయండి.

- (a) రాజాలు చేయకూడని దోషాలను తెలుపండి.
- (b) దక్షుని కోసం వెదుకుచూ ప్రమథనాకులు చేసిన పనులేవి?
- (c) ధౌమ్యుడు పాండవులకు ధర్మోపదేశం ఎందుకు చేశాడు?
- (d) పారిపోతున్న తన పైన్యమునకు, నరసింహరాజు చెప్పిన ధైర్య వచనము లేవి?
- (e) తనను నిందించిన సీతను రావణుడు బెదిరించిన విధమెట్టిది?
- (f) అలంకారాలు అంటే ఏమిటి? అలంకారాలు ఎన్ని రకములు వివరించండి.

(3 × 8 = 24)

5. ఈ క్రింది వ్యాసరూప ప్రశ్నలలో మూడింటికి సమగ్రంగా సమాధానాలు వ్రాయండి.

- (a) నారదుడు ధర్మరాజుకు తెలిపిన రాజనీతిని తెలపండి.
- (b) “దక్షయజ్ఞం” ఆధారంగా నన్నెచ్చోడని కవితా పైభవాన్ని తెలపండి.
- (c) ధౌమ్యుడు పాండవులకు చేసిన ధర్మోపదేశాన్ని వివరించండి.
- (d) పలనాటి బెబ్బులి కథాంశమును వ్రాయండి.
- (e) రావణుడు మదనాతురుడై సీతతో పలికిన మాటలేవి?
- (f) “దక్షయజ్ఞం” పాఠ్యభాగ కథను వ్రాయండి.

6. (a) ఈ క్రింది సంగతి సూత్రములను వివరించండి.

- (i) ఉత్పత్తి సంగతి.
- (ii) సరళాచేత సంగతి.
- (iii) త్రిక సంగతి.
- (iv) గుణ సంగతి.

(4)

(b) ఈ క్రింది సమాసాలను వివరించండి.

- (i) ద్విగు సమాసం.
- (ii) సంభవనా పూర్వపద కర్మధారయ సమాసం.
- (iii) బహువ్రీహి సమాసం.
- (iv) ద్వంద్వ సమాసం.

(4)

(c) ఈ క్రింది అలంకారాలలో ఒక దానిని వివరించండి.

- (i) పృత్యనుప్రాస అలంకారం.
- (ii) అతిశయోక్తి.

(3)

(d) ఈ క్రింది పద్యములు ఒక దానికి లక్షణములు వ్రాయండి.

- (i) చంపకమాల.
- (ii) ముత్యాల సరం.

(3)